

2023. augusztus 21.

© Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

**Biró Béla, Mindszenti (Makó, Csanád vármegye 1899. XII. 11. – Irvin/USA 1982. X. 6.)
rajztanár, portréfestő, művészettörténész, egyetemi tanár**

Névváltozata

b. b.

Biró Béla

1924 Képzőművészeti Főiskola rajztanári oklevél

1930-ban doktorált művészettörténetből a Budapest, Pázmány Péter Tudományegyetemen,
Gerevich-tanszéken

1943 magántanári habilitáció Kolozsvárott

1947. II. 3-tól 1955. VI. 22-ig a **Szépművészeti Múzeum** tudományos tisztviselője volt.
Segédkezett a múzeumi anyag háború utáni rendezésében, a segédgyűjtemények és a letéti
anyagok kezelésében

**A Modern Külföldi Képtár és a Modern Magyar Képtár kutatójaként részt vett a
gyűjtemény kiállításainak munkálataiban**

1954-ben az Új Magyar Képtár osztályvezető-helyettese volt.

*1956 végén külföldre távozott, majd az Amerikai Egyesült Államokban telepedett le

1958 – 1970 Long Beach State College, majd az University of California, Los Angeles
művészettörténet egyetemi tanára

1970-től Bécsbe települ át és 1972-től Mindszenty bíboros mellett dolgozott, létrehozta
emlékmúzeumát és gondnoka volt

I. Monográfiák

1930

**Kovács Mihály 1818-1892.* Budapest: Pázmány Péter Tudományegyetemen, 1930. 108 p., 12
ill. (A budapesti Kir. Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem Művészettörténeti és
Kereszténységügyi Intézetének dolgozatai, 10.)

3214/10-2752/1930:Hiány1958. Kvt.közi!

Ismerteti:

***Lyka** Károly: Kovács Mihály. Írta Biró Béla. *Magyar Művészet* 1931. 251. p.

Új könyvek. ... Dr. Biró Béla: Kovács Mihály élete és művészete. *Képzőművészet* IV.

1930. IX., 32. sz. 161. p. [13 sorban]

1933

**Művészeti alkotások.* Budapest: 1933. I.: 113 p. 140 t.

1934

**Műalkotások könyve. A középiskolák III-VIII. osztálya számára,* 1-3. Budapest: 1933-1934.
I.: 110 p. 85 t.; II.: 107 p. 117 ill.; III.: 96 p. 98 ill. (Iskolai segédkönyvek gyűjteménye, 7-9.)

1939

A művészettörténet kézikönyve. Budapest: A Szent István-Társulat kiadása; Stephaneum
nyomda, [1939]. 323 p., 347 ill.

11384=00064221

Ismerteti:

Markovics Sándor: Biró Béla: A művészettörténet kézikönyve. Szent István-Társulat. *Magyar Kultúra* XXVII. 1940. II. 5. 3. sz. 34. p.
357/2013.OSzK.x
[**Vayer Lajos**] **i. V.:** Könyvek a mérlegen... Biró Béla: Kis művészettörténet [Szent István-Társulat]. *Élet* XXX. 1939. XII. 3. 49. sz. 782. p.
358/2013.OSzK.x

**Művészeti alkotások a gimnáziumi és leánygimnázium III-IV. osztálya számára*, 1. Budapest: 1939. (A Szent István-Társulat iskolai segédkönyvei)

**Az oktatófilm módszeres felhasználásáról*. Karcag: Kertész Nyomda, 1939.

1940

***Biró Béla** – **Galla Endre:** *A rajz könyve. A fiú- és leányközépiskola, valamint a polgári iskola I-IV. osztálya számára*. Budapest: Szent István Társulat, 1940. (A Szent István Társulat gimnáziumi tankönyvei)

I. kötet: I. és II. osztály. 128 p., ill.: 78 p.

II. kötet: III-IV. osztály. 128 p., ill.: 87 p.

Ismerteti:

Könyvismertetés – lapszemle. Dr. Biró Béla műtörténész, a „Művészeti alkotások” könyvének szerzője és Galla Endre tanulmányi felügyelő, rajzszakos tanárok elkészítették a rajz tankönyvét. *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Folyóirata* I. 1940. X. 15., 1. sz. 6. p.

1941

Művészeti alkotások. 2. rész. A gimnáziumi és leánygimnázium VII. osztálya számára.

Budapest: A Szent István-Társulat kiadása; Stephaneum nyomda, 1941. 175, 1 p. 212 ill. (A Szent István-Társulat gimnáziumi tankönyvei)

A Vallás-és Közokt. Miniszter 57.223/1941. szám alatt a Bíboros Hercegeprímás 4669/1941. szám alatt tankönyvül engedélyezte

Előszó dátuma: Kolozsvár, 1941 Pünkösöd napján

11422/3.I=00210449

**A művészettörténet kézikönyve*. Budapest: Szent István Társulat, 1941. 323 p.

1942

A magyar művészet alkotásai. A gimnázium és a leánygimnázium VIII. osztálya számára.

Budapest: A Szent István-Társulat kiadása; Stephaneum nyomda, 1942. 118, [2] p. 130 ill. (A Szent István-Társulat gimnáziumi tankönyvei)

A vallás- és közokt. miniszter 110.531/1942. szám alatt a bíboros hercegeprímás 2984/1942. szám alatt tankönyvül engedélyezte

11422/2=00131342; 11422/3.II=00210450

Egy bizánci bronz-amulett = Ein byzantinische Bronzeamulett. *Közlemények az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem és Régiségtárából*, Kolozsvár II. 1942. 2. 54-65. p. 7 ill.
(biztos, hogy Ő?)

1943

Sikó Miklós. In: *Erdélyi csillagok*. Szerkesztette: **Kovács** László. Budapest: Révai, 1943. 187-197. 283. p.

5689=00109255

1944

Márkosfalvi Barabás Miklós önéletrajza*. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta **Biró Béla. A művész műveinek jegyzékét összeállította: **Szegedy-Maszák Elemérné** Tormay Vera, **Szegedy-Maszák Tihamér**. Kolozsvár: Erdélyi Szépmíves Céh; Minerva Rt., 1944. 322 p. 22 ill. (Az Erdélyi Szépmíves Céh könyvei, XIV. sorozat 9-12. sz.)

Fennállásának 20 éves fordulóján kiadta az Erdélyi Szépmíves Céh

5690/1=60773

http://mtdaportal.extra.hu/books/barabas_miklos_oneletrajza.pdf

Ismerteti:

***Csuka Zoltán**: Márkosfalvi Barabás Miklós önéletrajza. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta **Biró Béla** – Erdélyi Szépmíves Céh kiadása. Kolozsvár, 1944.

G[erevich] T[ibor]: Márkosfalvi Barabás Miklós önéletrajza. *Szépművészet Kalangya, Délvidéki Irodalmi és Művészeti Folyóirat*, Újvidék; Budapest XIII. 1944. VI. 15. 6. sz. 278-279. p. V. 1944. 9. sz. 292-293. p.

Sylvester Lajos: Cigány a lován ül... *Háromszék*, Sepsiszentgyörgy X. 1998. VIII. 1. szombat 2408. sz. 4. p.

Sikó Miklós élete és művészete. 1818-1900. Kolozsvár: A Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem Művészettörténeti Intézete; Minera R. T., 1944. 52 p. 9 ill.

Német nyelvű kivonattal

4952=00054728

„A Szépművészeti Múzeumnak / Bp. 1947. márc. 7. / **Biró Béla**” tollbejegyzéssel

4952/a=00055675

„**Gerevich Tibor** prof. úrnak / tanítványi szeretettel: / **Biró Béla**/ Bp. 945. IX. 18.”

tollbejegyzéssel

Ismerteti:

Könyvismertetés – lapszemle. *Sikó Miklós élete és művészete* címen könyvet írt **Biró Béla**... *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Folyóirata* V. (XLVII.) 1944. V. 15., 5. sz. 47. p.

1945

*- **Galla Endre**: *A rajz könyve. A fiú- és leányközépiskola, valamint a polgári iskola I-IV. osztálya számára*. 7. kiadás. Budapest: 1945. (A Szent István Társulat gimnáziumi tankönyvei)

Művészeti alkotások. A gimnázium és leánygimnázium VII. osztálya számára. Budapest: A Szent István-Társulat kiadása; Stephaneum nyomda, 1945. 175 p. 212 ill.

A Vallás- és Közokt. Miniszter 25.800/1945. szám alatt tankönyvül engedélyezte

11422/1=00064278

„**Dr. Oltványi Imre** / főig. úrnak / tisztelettel / **Biró Béla** / 950. VIII. 22.” tollbejegyzéssel

1947

**Művészeti alkotások a gimnáziumi és leánygimnázium III-IV. osztálya számára*, 1. 7. kiadás. Budapest: 1947. (A Szent István-Társulat iskolai segédkönyvei)

1948

**A magyar művészet alkotásai. A gimnázium és a leánygimnázium VIII. osztálya számára*. 6. kiadás. Budapest: 1948. (A Szent István-Társulat gimnáziumi tankönyvei)

1949

**Művészeti alkotások. A gimnáziumi és leánygimnázium VII. osztálya számára*, 2. 7. kiadás. Budapest: 1949.

1951

**A magyar reformkor művészete (1800-1848)*. Budapest: Népművelési Intézet; Papír nyomda, 1951. 14 p. (Művészettörténeti kiskönyvtár, 11.)

1953

**Magyar művészek Olaszországban a 19. században*. Budapest: Sokszorosítás, 1953. 98 p.

**A magyar művészet története 1800-tól napjainkig*. Budapest: Sokszorosítás, 1953. 114 p.

1963

**Handbook of art history*. Dubuque: 1963.

1964

**Handbook of art history*. 2. edition. Los Angeles: 1964.

1965

**Handbook of art history*. 3. edition. New York: 1965.

198?

**A reformkor művészete Erdélyben*. H.n. 198?

Forrás: Nagy 2000.104.p.

II. Cikkék folyóirat és tanulmánykötetek

1930

Pesti művészeti közélet száz év előtt. *Képzőművészet* IV. 1930. XII., 35. sz. 234-242. p.

1935

*Közösségi érzés és katolikum a nazarénusok művészetében. *Katolikus Szemle* XLIX. 1935. 751-755. p.

*Szoldatics Ferenc. *Magyar Kultúra* XLIV. 1935. I. 385-389. p.

1937

*Két elfeledett magyar festő. *Katolikus Szemle* LI. 1937. 1. sz. 27-31. p. 2. sz. 93-96. p.

*A keresztény archeológia új eredményei. (A 30-as évek kutatásai Rómában.) *Magyar Kultúra* XXIV. 48. 1937. 23. sz. 305-307. p.

A rajz problémája. *Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közöny* LXX. 1937. II. 6. sz. 244-247. p. [A cikk végén: Kiskunfélegyháza jelzéssel.]

Forrás:96/2013.OSzK.xcímlapon a tartalomjegyzékből. 127/2013.OSzK.x

Ismerteti:

A rajz Problémája. *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Közönye* XL. 1937. XI. – XII., 9-10. sz. 156. p. [21 sorban, felsorolásban említi]

1938

*A pápák és a film. *Magyar Kultúra* XXVI. 1938. II. 154-155. 172-174. p.

* *Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny* 1938. IV.

Ismerteti:

Könyvek és cikkek ismertetése. Biró Béla, az Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlönyben (1938. áprilisi szám), rajzszakos tanároknycári továbbképző tanfolyamáról írt cikket, ... *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Közlönye* XLI. 1938. IV. – VI., 4-6. sz. 41. p. [16 sorban]

1939

* *Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny* 1939. III.

Ismerteti:

Holló K[ároly]: A magyar rajzoktatás csődbejutása az alábbi cikkek megvilágításában... Dr. Biró Béla – az O. K. T. Közlönyben (1939. márc.) A rajz és műalkotások kérdésével ... *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Közlönye* XLII. 1939. I. – XII., 1-10. sz. 25. p. [19 sorban]

* *Oktatófilm Közlemények*, 1939-1941.

1941

* A magyar művészettörténet oktatófilmje. *VKM-oktatófilm közlemények*, Budapest 1941. IX. 6 p.

MNGKvt.C 2667=20029276

* Francesco e Giorgio Szoldatics. *Corvino* A. III. 1941. 114-119. p. 1 t.

* Hatszázéves freskó Kiszomborban. *Katolikus Szemle* LIV. 1941. 8-13. p.

(**Biró Béla dr.**): Művészeti hírek – Kiállítások. Erdélyi művészeti kiállítás. *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Folyóirata* II. (XLIII.) 1941. X. 15., 10. sz. 87-88. p.

1942

Nagy Imre kiállítása. *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XV. 1942. II. 2. sz. 114-118. p.

Régi erdélyi művészek. Sikó Miklós 1818-1900. *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XV. 1942. IV. 4. sz. 210-215. p. 2 ill.

Keleti művészeti kiállítás. *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XV. 1942. IV. 4. sz. 236-237. p. 2 ill.

VI. nemzetközi képzőművészeti kiállítás. *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XV. 1942. VI. 6. sz. 410-412. p.

Két kitüntetett kolozsvári művész. *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XV. 1942. VII. 7. sz. 495-497. p. [Szopos Sándor, Szolnay Sándor]

Régi erdélyi művészek. Kis-Solymosi Simó Ferenc 1801-1869. *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XV. 1942. VIII. 8. sz. 522-527. p. 2 ill.

* Aba Novák Vilmos. *Pásztortűz*, Cluj-Kolozsvár XXVIII. 1942. 4. sz. 182-184. p.

* Döbrentei Gábor napi jegyzései 1822-1845. *Pásztortűz* 1942. 231-234. p.

1943

*A Barabás Miklós-céh képzőművészeti kiállítása. *Erdélyi Helikon* XVI. 1943. 5. sz. 290-292. p.

*A kolozsvári Múcsarnok megnyitó kiállítása. *Erdélyi Helikon* XVI. 1943. 5. sz. 290-292. p.

*A Kolozsvári Normál-Rajzoda. *Erdélyi Helikon* XVI. 1943. 391-397. p.

Ismerteti:

P. Á.: Könyvismertetés – lapszemle. Az „Erdélyi Helikon” ... 1943. július havi számában dr. Biró Béla... tanulmányt írt „A kolozsvári Normál Rajzoda” címen. ... A tanulmány rövid összefoglalását az alábbiakban adjuk... *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Folyóirata* IV. (XLVI.) 1943. VIII. 15., 8. sz. 61-63. p.

*Koréh Zsigmond, Bergmann Ferenc Antal. *Erdélyi Helikon* XVI. 1943, 433-437. p.

*A bonchidai kastély képei. *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XVI. 1943. 10. sz. 595-603. p. ill.

*Szathmáry Pap Károly *Erdélyi Helikon* XVI. 1943. 699-706. p. 2 ill.

*A Barabás Miklós-céh kiállítása. *Erdélyi Helikon* XVI. 1943. 12. sz.

*Kolozsváry Moldován István, a Vármegyeháza üvegtermében állította ki... *Erdélyi Helikon* XVI. 1943. ?

Új közlés: 1985

B. B. dr.: A kolozsvári műcsarnokmegnyitó kiállítása. *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Folyóirata* IV. (XLVI.) 1943. IV. 15., 4. sz. 31. p.

1944

*Nagy Sámuel kolozsvári rézmetsző *Erdélyi Helikon* XVII. 1944. ? sz.99-106. p.

*A Barabás Miklós-céh budapesti kiállítása. *Erdélyi Helikon* XVII. 1944. 4. sz.

A Barabás Miklós-céh kiállítása. *Szép művészet* V. 1944. 6. sz. 203-204. p. 3 ill.

1948

Huit tableaux de François Simó au Musée des Beaux-Arts = Simó Ferenc nyolc képe a Szép művészeti Múzeumban. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 2. 1948. 30-33. 61-64. p. 3 ill.

Ismerteti:

Baranyainé Bónis Éva: Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts. Az O. M. Szép művészeti Múzeum Közleményei. Budapest 1947-1948, 1-2. szám. *Századok* 1948. évi eredeti kötetében [amely nem jelent meg] *Századok* CXXIII. 1989. 3-4. sz. 519-521. p.

Velence. A 24. Biennale. *Magyar Művészet* XV. 1948. IX. 1. sz. 240-241. p.

Venezia, La Biennale. 1948. VI. 6. – IX. 20.

[A Biennalé szervező bizottságának tagja között **Genthon** István főigazgató. Az impresszionista kiállításon Manet, Pissarro és Cézanne egy-egy SZM-ban lévő műve is szerepelt]

Múzeumi élet. Budapest Szépművészeti Múzeum. Stílusellentétek a XIV-XVIII. századi festmények tükrében. *Magyar Művészet* XV. 1948. XI. 1. 6. sz. 281. p.
[kiállítás-ismertetés]

1949

Le portrait de David Rosenthal par lui-même = Rosenthal Dávid önarcképe. *Bulletin Hongrois des Beaux-Arts de Budapest* 3. 1949. 29-31. 49-50. p. 1 ill.

1951

*Egy Avenarius-festmény. *A Magyar Művészettörténeti Munkaközösség évkönyve* 1951. [1952]. 113-114. p. XXVII. t.

*Waldmüller beadványa a magyar országgyűléshez 1847-ben *A Magyar Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve* 1951 (1952). 122-128. p.

Egy forradalmár-festő centenáriumára. (Rosenthal Dávid Constantin). *Szabad Művészet* V. 1951. I. 1. sz. 10-12. p. 3 ill.

1952

Levél Madarász Viktor képeiről, Kossuth Lajos levele Madarász Viktorhoz. *Szabad Művészet* VI. 1952. II. 2. sz. 68-73. p. 3 ill.

A reformkor művészetének társadalmi háttere. *Művészettörténeti Értesítő* I. 1952. 1. sz. 78-86. p.

1954

Une lettre inconnue de Charles Markó écrite en 1854 à Edmond Zichy = Markó Károly ismeretlen levele Zichy Edmundhoz 1854-ben *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts*, 5. 1954. 58-62. 119-122. p.

Magyar művészek Olaszországban a 19. század első felében. In: *Művészettörténeti tanulmányok. Lyka Károly Kossuth-díjasnak a művészettörténeti tudományok doktorának születése 85. évfordulójára ajánlják évkönyvüket a magyar művészettörténeti munkaközösségben dolgozó tisztelői.* A kötetet összeállította a Művészettörténeti Munkaközösség szerkesztőbizottsága. Budapest: Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata; Budapesti Szikra Nyomda, 1954. 531-548. p., 6 ill. (A Magyar Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve 1953.)

Lyka Károly emlékkönyv

Felelős szerkesztő Herczeg Ferencné

Lotz Károly. *Művelt Nép* V. 1954. X. 10. 31. sz. 1 p. 1 ill.
297/2011OSzK.x

Lotz Károly (1833-1904). *Szabad Művészet* VIII. 1954. VI. 3. sz. 126-129. p. 4 ill.

1955

Brocky Károly. *Szabad Művészet* IX. 1955. VI-VII. 6-7. sz. 267-272. p. 6 ill.

Székely Bertalan, a művésznevelő. *Szabad Művészet* IX. 1955. IX. 9. sz. 411-418. p. 6 ill.

1957

Mányoki Ádám (1673-1757). *Pestmegyei Hírlap* I. 1957. XI. 15. péntek 169. sz. 4. p.

1971-1972

*Amerikai művészet – magyar művészet. In: *A „Napnyugat” írói körének antológiája*. 1. Szerkesztette: **Szegedi** László. Los Angeles: Szerkesztői kiadás; Californiai Magyarság Nyomdája, [1971-1972 között]. 43-56. p.

Ismerteti.

***Várady** Imre *Katolikus Szemle* 1972. 2. sz. 187-188. p.

1973

*Fekete István utolsó éveinek leveleiben. *Katolikus Szemle* 1973. 1. sz. 81-86. p.

1980

*Tengerre magyar! *Krónika, a Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja*, Toronto, Ontario VI. 1980. I. 28.

*A magyar képzőművészet története. *Krónika, a Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja* VII. 1980. III. 20.

*A magyar képzőművészet története. *Krónika, a Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja* VII. 1980. IV. 12.

*A magyar képzőművészet története. *Krónika, a Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja* VII. 1980. V. 20.

*A magyar képzőművészet története. *Krónika, a Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja* VII. 1980. VI. 20.

*Olasz herceg és magyar író regénye. *Krónika, a Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja* VII. 1980. VII. 20.

A Barabás Miklós Céh. *Krónika, a Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja*, Toronto, Ontario VI. 1980. IX. 9. sz. 1., 9-11. p. 2. ill.

[A folyóirat címlapján Biró Béla arcképével, rövid életrajzával] Arc.x.PDF

*Emlékezés Schliemann Henrikre. *Krónika, a Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja* VII. 1980. X. 28.

*Kréta szigete. (Az európai kultúra bölcsője). *Krónika, a Kanadai Magyar Kultúrközpont Lapja* VII. 1980. XII. 16.

1985

Kolozsváry Moldován István. Katalógus 1929-1985. [szöveg: **Felvinczi Takács** Zoltán, **Biró** Béla, **Maksay** László, **Theisler** György, **Fehér** Zsuzsa, **Cseh** Miklós, **Tóth** Ervin, **Losonczy** Miklós, (**jeney**), **Csorba** Mária]. Budapest: Iskola Galéria Csepel, 1985. [96] p. 1,46 ill. Budapest–Csepel, Iskola Galéria. 1985.

Borítócím: *Moldován István*

Eredeti közlés: *Erdélyi Helikon* 1943

189/2016.ODR.MKEKvt.F.V.5377.x

Külföldi sajtó

California Magyarság
Életünk
Kanadai Magyarság
Katolikus Magyarok Vasárnapja
Katolikus Szemle
Krónika
A Mi Lapunk
Napnyugat
Nemzetőr
Új Európa
Új Világ
Wisconsini Magyarság

*A *Napnyugat* írói körének antológiája. 1. Los Angeles, 1971.

*A *Napnyugat* írói körének antológiája. 2. Los Angeles, 1981.

III. Előadások kéziratai, kiadatlan kéziratok

1953

*A magyar művészet története 1800-tól napjainkig. [Kézirat.] Budapest, 1953. 114 p.

*Kacziány Aladár önéletrajzának sajtó alá rendezése. Kézirat. 1953.

IV. Könyvismertetések

1935

Hekler Antal: A magyar művészet története. (Kir. Magyar Egyetemi Nyomda, 1934.) A Magyar Könyvbarátok kiadásában. *Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny* LXVIII. 1935. VI. 10. sz. 391-393. p.

1936

*Szmrecsányi Marianne: A nopvai templom és falképei. Bp. 1935. *Századok* LXX. 1936. 231. p.

1942

Kassa története és műemlékei. Dr. Wick Béla könyve. (Kiadja Kassa thj. sz. kir. város közönsége. 1942.) *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XV. 1942. V. 5. sz. 362-363. p.

Kolozsvár. – Egy magyar város ezer esztendeje. – *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XV. 1942. VIII. 8. sz. 558-559. p.

[Szerkesztette: Makkai László, Vásárhelyi Z. Emil. Kolozsvár város kiadásában, 1942.]

V. Kiállítás-rendezések, katalógusok, Szépművészeti Múzeum

1941

Erdélyi művészeti kiállítás. Kolozsvár: Kolozsvár Thj. Szabad Kir. Város; Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézete R.-T, 1941. 47 p.

Cluj 3/9=54694

Kolozsvár, Egyetemi Könyvtár. 1941. IX. 21.

Rendezte, előszó: **Felvinczi Takács** Zoltán. Közreműködött: **Katona** Lajos, **Biró** Béla, **Lehel** István

Forrás: Erdélyi lex.I. 568.p.

Ismerteti:

Farkas Zoltán: Az erdélyi művészeti kiállítás. *Magyar Csillag* I. 1941. XI. 1. 2. sz. 125. p.

Felvinczi Takács Zoltán: Erdélyi művészeti kiállítás. *Pásztortűz* XXVII. 1941. X. 15. sz. 518-526. p. 20 ill.

Jajczay János: Az erdélyi művészek kiállítása. *Szépművészet* II. 1941. XII. 12. sz. 330-331. p.

L. Gy. [László Gyula?]: Keleti művészeti kiállítás Kolozsváron. *Szépművészet* III. 1942. 6. sz. 153. p.

Lakatos, Etienne: L'exposition d'art trasylvain. *Nouvelle Revue de Hongrie* XXXIV. (X.) 1941. XI. 4. sz. 374-376. p. 2 ill.

P. G.: Az erdélyi művészeti kiállítás. *Tükör* IX. 1941. XI. 11. sz. 518. p.
171/2016.OSzK.x

Tolnai Gábor: Erdélyi Művészeti Kiállítás. *Magyar Könyvszemle* IV. folyam LXV. 1941. 418-420. p.

Erdélyi régi művészetének kiállítása. *Művészet* VI. 1941. 42. sz. 86. p. [11 sorban]

1942

Keleti művészet kiállítás. Összeállította és írta: Felvinczi **Takács** Zoltán. Kolozsvár: Kolozsvár Thj. Szabad Kir. Város; Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézete R.-T, 1942. 76 p.

1942

Cluj 3/10=54699, Hopp K. 256/1 (1572)

Közreműködött: **Lehel** István, **Biró** Béla

Forrás: Fajcsák bibl. 192. p. – Kína bibl. 119.p. Erdélyi lex.I. 568.p.: 1942. Tavasz, Keleti művészet erdélyi kincsei

Ismerteti:

Biró Béla: Keleti művészeti kiállítás. *Erdélyi Helikon*, Kolozsvár XV. 1942. IV. 4. sz. 236-237. p. 2 ill.

1952

**Munkácsy Mihály emlékkiállítás.* Budapest: Múcsarnok, 1952.

Közreműködött a rendezésében?

1953

Than Mór emlékkiállítás.* Rendezte az Új Magyar Képtár. Bevezeti: **Biró Béla. Budapest: O. Szépművészeti Múzeum; Egyetemi Nyomda, 1953. 8 p. 7 t.

Katalógus: **Wilhelm** Gizella

1953. IX. – X.

Forrás: *MÉ.bibl.*121.p.

Végyári Lajos: Tíz év kiállításai. *Művészettörténeti Értesítő* IV. 1955. 1. sz. 78-84. p. 5 ill.

Ismerteti:

Tárlatvezető a múltba. 1953. szeptember. ...Than Mór... *Műértő* XVII. 2014. IX. 9. sz. 6. p.

1954

**Lotz Károly 1833-1904. Emlékkiállítás.* Budapest: O. Szépművészeti Múzeum; Révai Nyomda, 1954. 24 p. 6 t.

A kiállítást rendezte és a katalógust készítette: **Biró** Béla, **Bodnár** Éva
Fővárosi Képtárban, 1954. VII.

Budapest 16/3.coll.11=85303

Ismerteti:

Biró Béla: Lotz Károly. *Művelt Nép* V. 1954. X. 10. 31. sz. 1. p. 1 ill.
297/2011.OSzK.x

* **Biró Béla:** Lotz Károly (1833-1904). *Szabad Művészet* VIII. 1954. 126-129. p.
[**Czobor Ágnes**]: Lotz Károly emlékkiállítás. *Természet és Társadalom* CXIII. 1954.
VIII. 8. sz. 448. p. [13 sorban] 5 ill.
160/2014.OSzK.x

Bécsben a Mindszenty Múzeum gondnoka volt
és megszervezte a vaduzi Mindszenty Múzeumot

VI. Folyóirat, sorozat szerkesztések, fordítás, bibliográfia

Sajtó alá rendezés

1944

Márkosfalvi Barabás Miklós önéletrajza. Bevezetés és jegyzetekkel ellátta Biró Béla. Művek jegyzéke: **Szegedy-Maszák** Elemérné, **Tormay Vera**, **Szegedy-Maszák** Tihamér. Kolozsvár: Erdélyi Szépmíves Céh, 1944. 320 p. 22 képpel (Az erdélyi Szépmíves Céh könyvei)

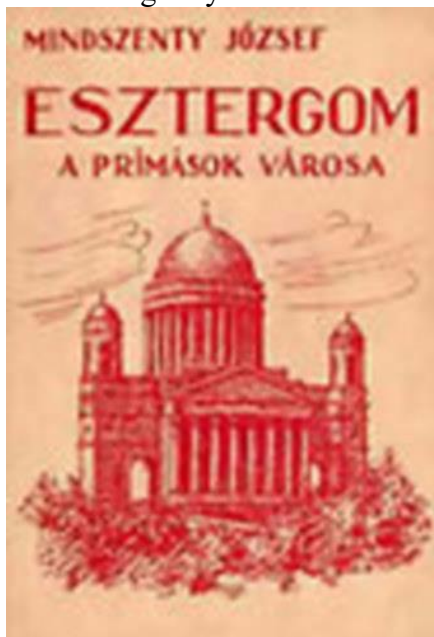
1973

***Mindszenty József:** *Esztergom, a primások ezeréves városa*. Bécs; St. Gallen, 1973. 133. p.
Sajtó alá rendezte, szerkesztette: **Biró Béla**

Ismerteti:

Balogh Margit: Ikonná dermedt emlékirat, avagy egy jó pásztor naplója. Mindszenty József bíboros emlékiratainak története. *Századok* CXVI. 2012. 1. sz. 3-45. p. [említés: 24-25. p.]

Angol nyelvű kivonattal

1997

***Mindszenty József:** *Esztergom, a primások városa*. Budapest: 1997. (Dokumentációs sorozat – Mindszenty alapítvány, 1.)

Bibliográfia

1955

A magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája = Bibliographie der ungarischen Kunstgeschichtlichen Literatur. Szerkesztő: **Biró Béla**. Munkatársak: **Benkő** Viktorné,

Bodnár Éva, Hegedűs Gyuláné, Péczely Béla, R[ózsáné] Kaposy Vera, Szabó Erzsébet, Tarr Márta, Telepy Katalin, Tombor Ilona. Budapest: Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata; Szikra Nyomda, 1955. 611 p.

Lektorok: **Dávid Katalin, Genthon István, Kozocsa Sándor**

[a szerkesztő az előszóban leírja, hogy Genthon 1942-es és 1950-es bibliográfiát beépítették az összeállításba]
x9223=50157

Ismerteti:

Bélley Pál: A magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. (A XVIII. századtól az 1954. év végéig.) – Bibliographie der ungarischen kunstgeschichtlichen Literatur. Szerk. Biró Béla. Budapest 1955. *Magyar Könyvszemle* V. folyam LXXII. 1956. VII-IX. 4. sz. 348-353. p.

Bogyay, v[on] T[amás]: A magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája (Bibliographie der ungarischen kunstgeschichtlichen Literatur). Schriftleitung: Béla Biró. Budapest, Képzőművészeti Alap 1955. *Südostforschungen*, München XV. 1956. 598-599. p.

Dercsényi Dezső: A magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. Biró Béla (szerk.) Bp. 1955. Képzőművészeti Alap. *Művészettörténeti Értesítő* V. 1956. 2-3. sz. 217-219. p.

Biró Béla– Telepy Katalin: A felszabadulás utáni tíz év művészettörténeti irodalma (1945-1954). *Művészettörténeti Értesítő* IV. 1955. 1. sz. 99-122. p.x

Képzőművészeti tevékenységéről

Budapest, Nagyházi Galéria és Aukciósház. 2017. V. 30. 255. aukció

Régi mesterek, 19.-20. századi festmények

448. *Enyelgés a szalmakazal tövében*, é.n. j.b.l.: Biró. 142. p. 1 ill.

<http://www.nagyhazi.hu/hu/aukciok/korabbi-katalogusok/rixo8mhc&viewmode=calameo>

VII. Róla szóló irodalom, interjúk, lexikon-szócikk, adattárak

1932

A Római Magyar Intézet... Dr. Biró Béla... In: *A külföldi magyar intézetek működése és a magas műveltség célját szolgáló ösztöndíjak az 1930-31. tanévben* Közzéteszi az Országos Ösztöndíjtanács. Budapest: Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, 1932. 7. p.

Fi 1053

1938

Római Collegium Hungaricum... dr. Biró Béla... In: *A külföldi magyar intézetek működése és a magas műveltség célját szolgáló ösztöndíjak az 1936-37. tanévben*. Összeállította az Országos Ösztöndíjtanács. Budapest: Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, 1938. 40-41. p.

1942

Áthelyezések. Biró Béla dr. Kolozsvárról a budapesti áll. Tanítóképzőintézethez (Oktatófilm-kirendeltség). *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Folyóirata* III. (XLV.) 1942. XI. 15., 11. sz. [97.] p. [3 sorban]

1943

Művészeti és személyi hírek. Biró Béla dr. kartársunkat a kolozsvári M. Kir. Ferenc József Tudományegyetem bölcsészeti kara egyetemi magántanárrá habilitálta. Magántanári próbaelőadását „Erdélyi biedermeier-művészet” címen tartotta. *Rajzoktatás, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének Folyóirata* IV. (XLVI.) 1943. I. 15., 1. sz. [8.] p. [6 sorban]

1951

H. Zádor Anna: A magyar művészettudomány történetének vázlata 1945-ig. *A Magyar Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve 1951* (1952). 9-40. p.

Ismerteti:

Szegi Pál: A Művészettörténeti Munkaközösség Évkönyve. *Szabad Művészet* VI. 1952. VIII. 8. sz. 386-388. p.

1955

R. I.: Séta a „régii Pesten”. *Esti Budapest* IV. 1955. IX. 14. szerda 216. sz. 4. p.
[Elismerően ír a Bíró Béla vezetésével tartott budapesti műemléki sétáról]

1971

Szántó Piroska: Életemből – **Hegyi Béla**: A Vigilia beszélgetése Szántó Piroskával. *Vigilia* XXXVI. 1971. V., 5. sz. 325-330., 331-338. p. 9 ill.

[Kiskunfélegyházán Bíró Béla volt az iskolai rajztanára. Említi a Szépművészeti Múzeumot]

1978

Murádin Jenő: *A Barabás Miklós Céh*. Bukarest: Kriterion Könyvkiadó, 1978. 124 p. 35 ill.
13126/7=194551

1981

***Murádin** Jenő: Bécsi látogatás Bíró Bélánál *Utunk*, Kolozsvár XXXVI. 1981. III. 20. 12. 1690. sz. ... p.

2010

Don – Lovas – Pogány: Korniss Dezső. In: *Új magyar szignótár. Műgyűjtők kézikönyve*. Szerkesztette: Don Péter, Lovas Dániel. Szakmailag ellenőrizte: Pogány Gábor. 2., javított kiadás. [Kecskemét]: Panton Bt.; HTSART nyomda, 2010. 22. p. (decoArt könyvek, 11.) ISBN 978-615-5080-00-5

Eredeti kiadás: 2005

28/2021.VI.1. SzM KSH 792600.x

2013

***Murádin** Jenő: Bécsi látogatás Bíró Bélánál. In: *Függőhidak. Válogatott művészettörténeti írások*. Sepsiszentgyörgy: ARTprinter Kvk., 2013.

MKE Kvt.G.2308

Lexikonok, adattárak

Mérő Ferenc: Bíró Béla. . Köln; Detroit; Wien: Amerikai Magyar Kiadó, 1966. 19. p. [37 sorban], 161. p. [6 sorban], 186. p. [6 sorban]

Német, angol nyelvű kivonattal

212/2014.ODR.Gy.1x:27271=00228047

1977

Bíró Béla (DR): In: *Professional Hungarian artists outside of Hungary*. Edited by Ernest Gy. **Kasas** Ernő, Leslie L. Konnyu. Compiled by Leslie L. Konnyu. St. Louis, Mo.: The American Hungarian Review; World Federation of Hungarian Artists, Inc., 1977. 37. p. [14 sorban] ISBN 0-9111862-02-1

Borítón: **Gyimesy Kásás** Ernő és **Könnyű** L. László: *Külföldi magyar hivatásos képzőművészek*

MűcsarnokKvt.xB.06.
*20883=00157280

1995

***Saur:** *Allgemeines Künstler-Lexikon* XI. 1995. 171. p.
[helyesen: 1947-1955-ig volt a SzM munkatársa]

2000

Nagy Csaba: Biró Béla. In: *A magyar emigráns irodalom lexikona*. Részben 2. javított és bővített kiadás + Álnévlexikon. Budapest: Argumentum Kiadó; Petőfi Irodalmi Múzeum és Kortárs Irodalmi Központ, 2000. 104. p. [27 sorban]

ISBN 978-963-446-142-5

16888/a=00166672

www.pim.hu

2005

Biró Béla 1899. In: *Jegyzett magyar festőművészek almanachja 1800 – 1914. Adattár*. Szerkesztette: **Wittek** Zsolt. [Budapest]: Orlikon Kiadó, 2005. 313. p. [4 sorban]

Lektorálta: **Vadász** Tamás

ISBN 963-218-118-2

*Téves adat: Ú.M.É.L., 1. 742. p.

*K.M.M.L., 1. 252. p.

*RÚL., 3. 91. p.

Hungarika névkataszter. Közreadja: Országos Széchényi Könyvtár

<http://www.iif.hu/netacgi/hung.cgi?s1=&s2=&s3=&s4=&s5=&s6=m%FBv%E9szett%F6rt%E9n%E9sz&s7=&s8=&p=1&SECT5=HUNGEGY&r=18&op1=adj&d=HUNG&op2=and&u=/db/hung/hungegy.htm&op3=or&f=G&op5=WITH&op6=and&l=50>

Források: HIA 1966(A) - Gy-K 1977(A) - BJ 1981- (A) - ÁA 1982(A) - Gyo - MMA 2002(A-)